

Afgræsning af vådlagte arealer

Sven Hermansen og Winnie Heltborg

Workshop på SEGES 25. november 2022

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Nøgletal for bedriftens arealer

Marknr	Afgrøde	Areal	Markareal overlappet af tørvekortet, ha	Markareal overlappet af tørvekortet, procent	Markareal overlappet af tørvekortet (6-12 %), ha	Markareal overlappet af tørvekortet (< 12 %), ha	Kompensationsklasse
10-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælGPL. (omdrift)	4,02	0,89	22,1	0,71	0,18	1
11-0	Græs uden kløvergræs (omdrift)	1,27	0,58	45,7	0,44	0,14	1
12-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælGPL. (omdrift)	4,07	1,04	25,6	1,04	0	1
13-0	Permanent græs, normalt udbytte	4,17	1,93	46,3	1,63	0,3	1
14-0	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælGPL. (omdrift)	3,54	0,99	28	0,55	0,44	1
15-1	Vårbyg, helsæd	0,72	0,07	9,7	0,02	0,05	1

Bedrifter der mister en stor del af deres areal

- Svært at opnå gode aftaler når $> 50\%$ tages ud
- Endnu sværere for økologer

AREALET'S STØRRELSE INDENFOR TØRVEKORTET	ANTAL BEDRIFTER*		
	Konventionel	Økologisk	I alt
< 5 ha	416	289	705
5 – 50 ha	623	190	813
50 – 100 ha	36	12	48
100 – 500 ha	27	7	34
> 500 ha	1	0	1
Antal bedrifter med $> 50\%$ af areal indenfor tørvekortet	1.103	498	1.601

HVOR STOR EN DEL AF BEDRIFTENS AREAL LIGGER INDEN FOR TØRVEKORTET	ANTAL BEDRIFTER	HA
< 5 %	12.660	24.536
5-25 %	8.466	87.052
25-50 %	2.514	36.926
> 50 %	1.601	23.026
Sum	25.241	171.539

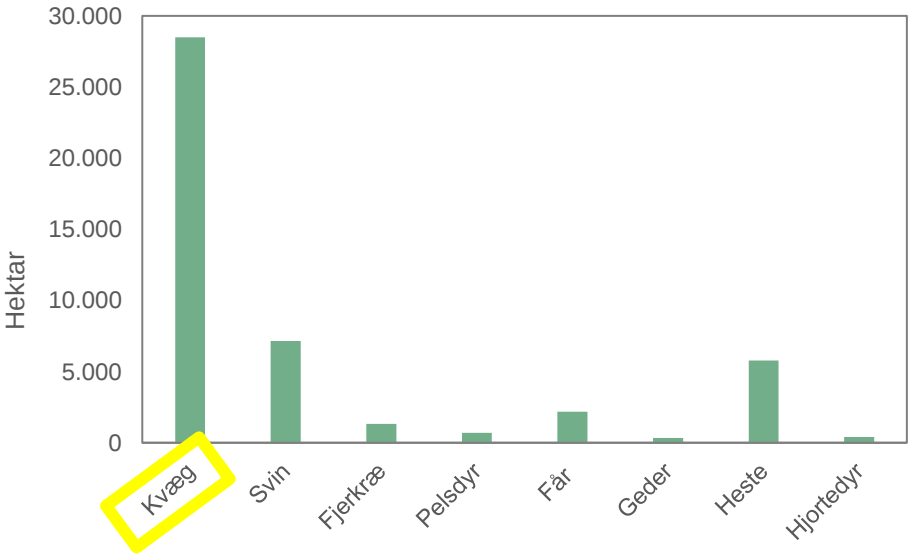
Husdyrbrug

- Harmonikrav
- Afgræsning

ØKOLOGISKE MÆLKEPRODUCENTER	ANTAL MARKER	AREAL, HEKTAR	FORKLARING
410	23.069	109.070	I alt
410	9.615	43.643	Staldnære marker
362	3.469	16.159	Staldnære marker i berøring med kulstofrigt lavbundsareal
362	3.469	3.591	Staldnære marker i overlap med kulstofrigt lavbundsareal

Foto: Frank Bondgaard, SEGES Innovation

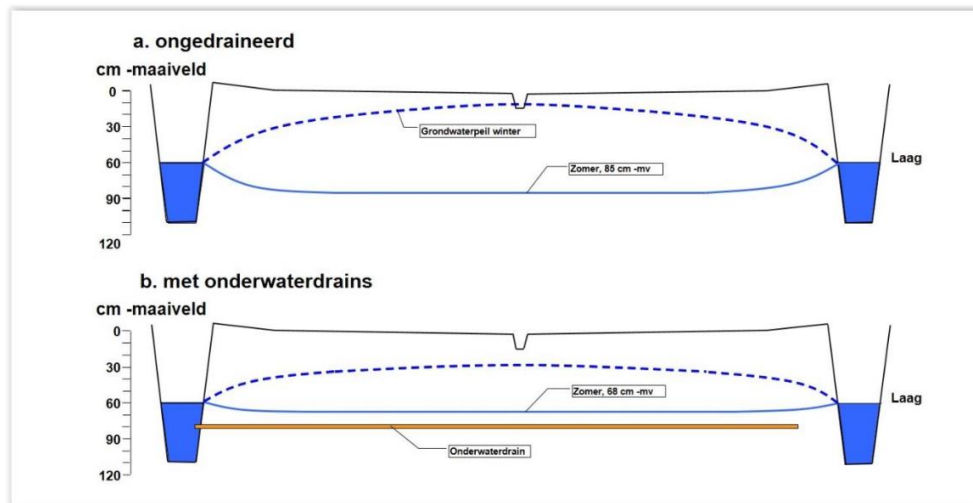
Kontrolleret dræning + forsøg fra Holland

Beregninger kulstofrige jorde (tonsCO ₂ -e/ha per år)				
	ESGreenTool			Hollandske tal
Emissioner fra kulstofrige jorde	drift/ dræning	græs uden pløjning/ dræning	?/ ingen dræning	kontrolleret dræning
kulstof	29,1	21,2	0	6
lattergas	1,5	0,9	0	3,1
metan	0	0	6,8	7
sum	30,6	22,1	6,8	16,1
Mindre emission		8,5	23,8	14,5

Hvad er kontrolleret dræning

Vandspejl ca. 20 cm under overflade.

Kontrol ved grøfter eller indlagt dræn og høj vandniveau i grøft.

- a. Uden dræn
- b. Med dræn

Giver mulighed for afgræsning (ingen slæt-traktorkørsel), kombineret med emissionseffekt som ligger over det niveau som der kræves for at aktivere støtte. Dog med stærk reduceret udbytte

Organogene arealers potentiale for naturen og biodiversiteten

- Et mål om at projekterne også kan understøtte natur- og biodiversitetsmål?
 - Udtages og henlægges varigt til græs- og naturarealer
 - Prioriteres på forskellig vis efter natur (lokalisering og "effekt")
 - Kan kombineres med tilskud efter pleje af græs- og naturarealer.

Natursyn, kultur og tradition

Naturen bliver “ulden og broget”!

- Og våd

Landmændenes motivation?

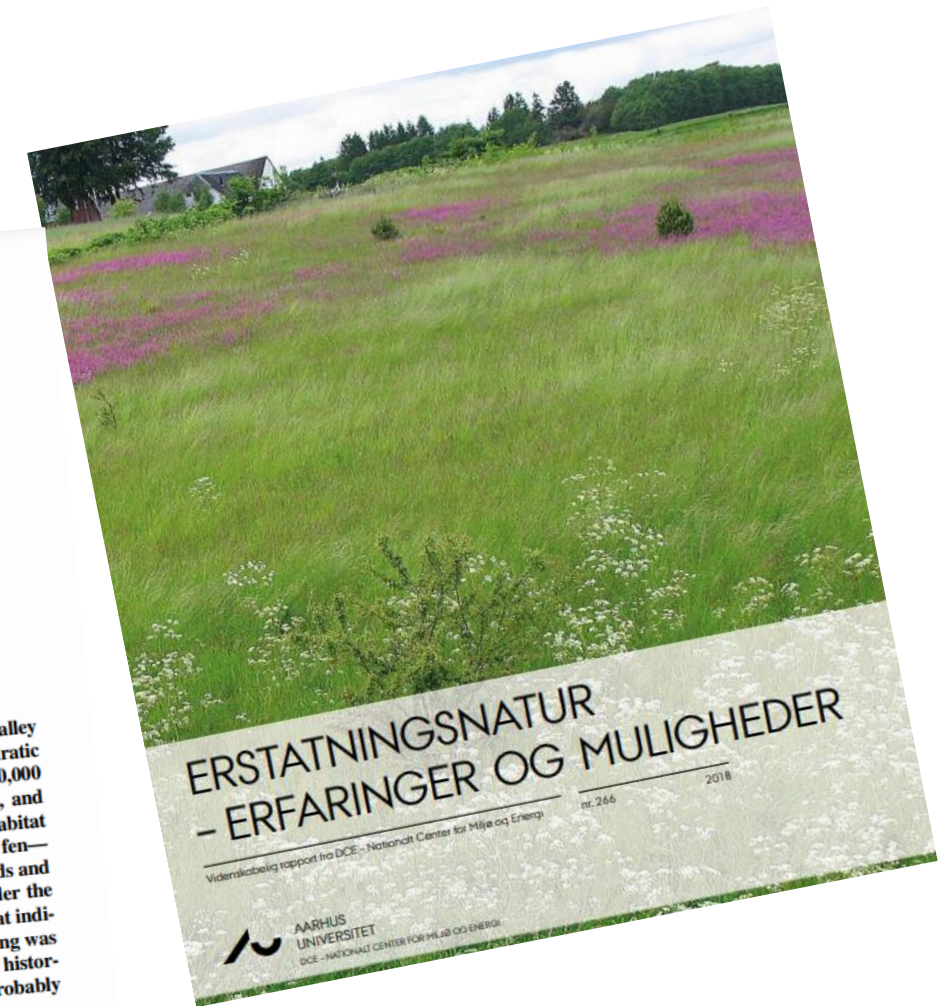
- Naturpleje var driftgrenen/en driftgren
- Det var nemt - og bliver gennemført på enkleste vis
- Der bliver givet gratis rådgivning og diverse tilskud

Men sådan er det ikke over alt og plejen er ikke nødvendigvis optimal for naturen – eller økonomien

En afgørende forskel for biodiversiteten?

- Standse tilbagegangen i biodiversiteten
 - Sikre nye levesteder for sjældne og truede arter?

Anbefalinger

- Forbered arealerne bedre til den efterfølgende forvaltning
- Forenkel regler, støtte og tilskudsbetingelser
- Tillad en indfasning
- Honorér dyreholder/landmand/lodsejere bedre for den mere besværlige indsats med effekt
 - Resultatbaserede tilskudsordninger (indsatsbaserede?)
 - ESG/bæredygtighed...
- Fortæl om naturen og vær ærlig om effekten

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug